

BEROEPSBELANGEN.

Het daghet in het Noorden!

Wij lezen in het voorstel van B. en W. van Groningen, tot wijziging der verordening voor schoolartsen:

Met betrekking tot het instituut schooltandarts verwijzen B. en W. naar het door den schoolarts uitgebracht verslag van zijn bezoek aan den schooltandarts te Dordrecht, alsmede aan de brochure „De strijd tegen het tandbederf en de schooltandverzorging”, uitgegeven door de Haagsche tandheekkundige vereniging.

Uit de door den schoolarts uitgebrachte verslagen in 1919 en 1920, opgenomen in bijlagen van het gemeenteverslag over die jaren, blijkt, dat van de 1495 onderzochte leerlingen in 1919 op de in die bijlage genoemde scholen 1060 werden aangetroffen met afwijkingen van het gebit. Inderdaad een schrikbarend aantal. Treffend is daarentegen, zooals uit bedoeld verslag blijkt, de toestand aan de school van het Nieuwe Stads-weeshuis. Daar toch werden van de 62 onderzochte kinderen slechts 22 met carieuze kiezen aangetroffen. Bedoelde kinderen worden geregeld door een tandarts onderzocht.

Van de 3304 onderzochte leerlingen in 1920 bleken 2507 afwijkingen van het gebit te vertoonen. Van eene gunstige wending dus geen sprake, integendeel. De schoolarts zegt dan ook nóg in zijn verslag over 1920: „Reeds het vorig jaar werd door mij gewezen op het groot aantal aangetaste tanden van de Leeuwarder schooljeugd. Dit was thans ook weer het geval; zelfs viel het mij op, dat aangetaste kiezen van kinderen, die oogenschijnlijk toch niet tot de minverogenden behoorden, en die, als zij het vorig jaar mijn raad, de kiezen te laten vullen, hadden opgevolgd, deze nog hadden kunnen behouden, niet waren gevuld. Zullen wij het gebit, vooral van de on- en minvermogenden, eenigszins op peil houden, dan moet er m. i. beslist een schooltandarts worden aangesteld”.

B. en W. meenen uit het vorenstaande niet anders te kunnen concluderen, dan dat een schooltandarts hier inderdaad op zijn plaats zal zijn. Na gehouden besprekingen met den schoolarts zijn wij tot de overtuiging gekomen, dat, althans voorloopig, volstaan kan worden met een halve dagtaak van den titularis en dat het in het belang van de zaak moet worden geacht, om de behandeling aan elke school, dus niet in een centrale kliniek, te doen plaats hebben. Werd daarvoor een kliniek opgericht, dan zou het ongetwijfeld veel moeilijker gaan om de kinderen daar te krijgen. Voor de schoolverpleegster zal ook hier een ruim arbeidsveld liggen. Deze toch zal den tandarts assistentie kunnen verleen, een hulp, die zonder twijfel niet ontbeerd kan worden.

Het salaris van den tandarts zouden B. en W. evenals in Dordrecht, willen zien bepaald op f 2900 tot f 3400. De jaarlijksche kosten aan dit instituut verbonden (het salaris inbegrepen) ramen zij op f 3250 tot f 3750. Overigens zal nog moeten worden uitgegeven voor aanschaffing van een verplaatsbaar instrumentarium f 2000; aanbrengen kleine veranderingen in schoolgebouwen, zooals gas- en waterleiding (waar niet aanwezig), gascomforen, enz. f 1640; samen f 3640.

Nog deelen B. en W. den raad mede, dat zij voornemens zijn, bij aanneming van hun voorstel de vereischte verordening voor schoolarts, schooltandarts en schoolverpleegster te ontwerpen in overleg met de belanghebbenden om ze daarna aan den raad ter vaststelling voor te leggen, en waarin eene bepaling zou kunnen worden opgenomen, dat ook (evenals zulks reeds het geval is met het instituut schoolarts) de bijzondere scholen, voor zoover de besturen dier scholen daartoe het verzoek doen, onder het geneeskundig toezicht van den schooltandarts en de schoolverpleegster zullen vallen, echter met dien verstande, dat dan van het geheele instituut, dus van schoolarts, schooltandarts en schoolverpleegster moet worden gebruik gemaakt.

B. en W. stellen den raad voor overeenkomstig het bovenstaande te besluiten.

Uit de Kamer.

8 Maart 1922. Begrooting van Onderwijs.

De heer Oud: M. d. Voorzitter.

Ik zou den Minister graag een enkele vraag willen stellen en wel betreffende de moeilijkheden, die in den laatsten tijd zijn gerezen ten opzichte van de tandheelkunde, door z.g. tandtechnici uitgeoefend. Deze uitoefening is in strijd met de bestaande wetgeving, maar vroeger heeft men verschillende van deze menschen hun vak onge- moeid laten uitoefenen en die hebben daarin langzamerhand hun be- staan gevonden.

Deze menschen worden nu in hun bestaan ernstig bedreigd door de in de laatste jaren gerezen moeilijkheden.

Nu zou ik den Minister alleen willen vragen, te willen overwegen of het niet mogelijk is hier toe te passen het systeem, dat ook in Engeland wordt toegepast, nl. dat de menschen, die te goeder naam en faam bekend zijn en dit bedrijf altijd hebben uitgeoefend, daar- mede zullen mogen doorgaan, maar dat geen nieuwe in de gelegen- heid worden gesteld om van de uitzonderingsbepaling gebruik te maken.

Dit, M. d. V., is alles wat ik den Ministe wilde vragen.

De heer de Visser, Minister v. Onderwijs, K. en W.:

In de eerste plaats ontmoet ik den heer Oud, die een kort, zakelijk pleidooi heeft gehouden voor de blijvende bevoegdheid van de tand- technici om hun oude bedrijf uit te oefenen. Door een paar bezoeken van die heeren was ik reeds in de gelegenheid gesteld, kennis te nemen van hun wensch, welke hierop neerkomt, dat zij die tot dusver dat vak hebben beoefend en te goeder naam en faam bekend staan, in de gelegenheid worden gesteld om, in wee wil van de beslissing van den Hoogen Raad dat hun dit niet is geoorloofd, dat vak te mogen blijven uitoefenen.

Ik heb daaromtrent mijn meening opgeschort, omdat ik hierover nadere inlichtingen wenschte in te winnen of dit mogelijk is.

Ik zeg den heer Oud dan ook overweging toe, al was het alleen maar om die menschen niet hun brood te doen verliezen.

Voor wie iets van de „Cuisine” van de Kamer afweet, is het duidelijk dat de belanghebbenden den heer Oud verzocht hebben, bovenstaande vraag tot den Minister te richten.

Te betreuren is het echter dat Kamerleden dergelijke vragen doen, zonder zich van te voren even te vergewissen van de juist- heid der hun gedane mededeelingen.

Ware dit het geval geweest, dan had de heer Oud de toestand in Engeland er moeilijk bij kunnen halen.

Daar bestonden nl. sinds jaar en dag „onbevoegden” de z.g.

„not registered” dentists, die volkomen straffeloos praktijk mochten uitoefenen.

Toen men daarin verandering heeft gebracht op grond van de groote gevaren die deze onbevoegden opleverden voor de volksgezondheid, sprak het vanzelf, dat de billijkheid meebracht, dat men degenen die dit beroep als broodwinning uitoefenden in de gelegenheid stelde hiermede voort te gaan.

Men moest wil „bonne mine à mauvais jeu” maken en dit ras van kwakzalvers laten uitsterven, alvorens gezonde toestanden te kunnen verkrijgen.

In Nederland is de toestand geheel anders. Daar is sinds de wet van 1867 later door die van 1876, de tandheelkunde *uitsluitend* in handen gelegd van artsen en tandartsen.

Dat er desnietteenstaande kwakzalvers waren, die in *strijd met de wet* de tandheelkunde als beroep uitoefenden, spreekt wel vanzelf, daar dit op het geheele terrein der geneeskunde voorkomt en wel nimmer geheel te vermijden zal zijn, gezien het nog altijd zoo juiste: *Mundus vult decipi!*

De buitengewoon slappe wijze waarop de rechterlijke macht in deze op de handhaving der wet toeziet, heeft gemaakt dat deze kwakzalvers vaak langen tijd straffeloos hun gang konden gaan, wat niet wegneemt dat er nu en dan toch veroordeelingen voorkwamen.

Sinds de laatste jaren, nu de Mij. tot bev. der Tandheelkunde die onbevoegden steviger heeft doen aanpakken, zijn die veroordeelingen talrijker geworden en een arrest van den Hoogen Raad heeft dit gemakkelijker gemaakt. Dat de heeren dit niet aangenaam vinden is begrijpelijk en als een kat in nood die rare sprongen maakt, hebben zij gemeend het beste te doen met verontwaardiging over „broodroof” te spreken.

Zij beroepen zich daarbij op de wet van 1913 die hen „bij verassing” uit hun broodwinning zou gestooten hebben, omdat daar bepaald wordt dat het vervaardigen van gebitten tot de examen-eischen van den tandarts behoort.

Dit beroep is een brutale onjuistheid, primo omdat ook volgens de oude wet die van den tandarts het plaatsen der prothese eischte, ongetwijfeld eenzelfde arrest van den Hoogen Raad zou zijn gevolgd (niemand belet den techniker het *vervaardigen* van kunstgebitten) en secundo, omdat *geen enkele onbevoegde* die patiënten behandelt, het laat bij het maken en plaatsen van kunstgebitten, maar ook wortels verslijpt, trekt, tanden vult etc. etc. zoodat men veilig kan zeggen dat bijna het geheele terrein der tandheelkunde door hem bestreken wordt.

Dat zij uit „hun bestaan gedrongen worden” is eveneens volkomen onwaar, want evenals iedere andere tandtechniker kunnen zij hun bestaan vinden in de uitoefening der tandtechniek.

De zaak komt in al zijn eenvoud dus hierop neer:

Er bestaat in ons land een klein groepje kwakzalvers die *welbewust*, in strijd met de wet, patiënten hebben be- en mishandeld, en die dus sinds jaar en dag hadden moeten worden beboet of thuis hoorden in de gevangenis (wat met sommigen dan ook geschied is.) Nu men echter door veel te groote laksheid deze heeren te lang met rust gelaten heeft, zou daaruit een recht te vindiceeren zijn om hen in de toekomst straffeloosheid te waarborgen?

En waarom zou men in dat geval niet eenzelfde recht moeten toepassen op de Staphorster boertjes c.s.?

Wat betreft het „te goeder naam en faam” bekend staan, had de heer Oud wel wat duidelijker mogen zijn.

Wie zouden daar dan voor in aanmerking komen? De boffers die per geluk geen veroordeeling hebben opgelopen? Want degenen die een vonnis achter den rug hebben, rekent men gemeenlijk niet tot hen, die „te goeder naam en faam” bekend staan. Of men zou, ter wille van deze geschiedenis een nieuwe definitie van dien term moeten gaan uitdenken.

En nu ten slotte het allervoornaamste. Waaròm achtervolgt men eigenlijk deze menschen, en waaròm is er een bepaling die hen in conflict brengt met de Strafwet?

Volgens onze meening, omdat de wetgever van oordeel is, dat aan de beoefenaren der tandheekunde bepaalde minimum-eischen gesteld moeten worden, (neergelegd in de examens voor arts en tandarts) *die de veiligheid der patiënten zooveel mogelijk moet waarborgen.*

Op dezen grond en op dezen grond alleen, dus uit een oogpunt van volksgezondheid is het practiseeren van onbevoegden schadelijk en zal ten allen tijde met kracht dienen te worden tegengegaan.

Dat men met dit laatste thans bezig is, kan niet genoeg worden toegejuicht.

N.